

INTEGRAREA INTELECTUALITĂȚII ÎN ACTIVITATEA ECONOMICĂ ȘI SOCIAL-POLITICĂ A ORAȘULUI DR. PETRU GROZA

de
TRAIAN BONDAR

În cei patruzeci de ani de istorie nouă, poporul român a înscris în cartea sa de aur realizări remarcabile în toate domeniile de activitate. Așa cum sublinia secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea rostită la sesiunea solemnă comună a C.C. al P.C.R., Marii Adunări Naționale și Consiliului Național al F.D.U.S., consacrată împlinirii a 40 de ani de la înfăptuirea actului revoluționar de la 23 August 1944, „... în îndelungata sa istorie de peste 2 000 de ani, în care poporul nostru a parcurs multe etape grele și importante, epoca acestor 40 de ani este cea mai măreață și înfloritoare din întreaga dezvoltare istorico-socială a poporului român“.

Desigur, 40 de ani reprezintă o perioadă istorică relativ scurtă în existența unui popor. Evaluînd însă nu anii, ci înfăptuirile, cele patru decenii de adînci prefaceri revoluționare corespund unei întregi epoci istorice, în care poporul a devenit adevăratul stăpîn al unei țări minunate și înfloritoare, făuritorul propriului său destin.

Profundele înnoiri de ordin politic, social și economic din anii construcției socialiste, creșterea în ritmuri înalte a forțelor de producție, dezvoltarea echilibrată și armonioasă a întregii economii, înflorirea științei și culturii, concomitent cu împlinirile consemnate an de an în planul calității vieții tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate — constituie tot atîtea dovezi grăitoare ale uriașei energii creatoare a poporului român, ale capacității partidului nostru de a desfășura o vastă activitate pentru elaborarea și înfăptuirea unei strategii științifice de dezvoltare economico-socială, care a ținut și ține seama de condițiile concrete din țara noastră, în fiecare etapă a procesului revoluționar, de fenomenele și tendințele din economia mondială.

Marile victorii dobîndite, experiența acumulată în cele două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea, pun cu putere în relief faptul că între *eficiența* acțiunii de conducere și *calitatea* acesteia există o legătură organică. Investigarea temeinică a realităților economico-sociale, înlăturarea energică, cu curaj, a unor concepții și practici învechite, eliberarea gîndirii social-politice de presiunea unor teze rigide și prejudecăți, declanșarea unei largi acțiuni de perfecționare a tuturor laturilor vieții sociale — au favorizat descătușarea unor nebănuite energii, au generat un

nou avînt muncii întregii naţiuni, accelerînd ritmul de dezvoltare a ţării şi determinînd realizarea unor mari progrese în toate domeniile construcţiei socialiste.

Întregul nostru popor cunoaşte şi dă o înaltă apreciere rolului hotărîtor pe care l-a avut şi îl are tovarăşul Nicolae Ceauşescu în fundamentarea Programului partidului, în promovarea celor mai îndrăzneţe căi şi soluţii pentru rezolvarea problemelor complexe ale dezvoltării economico-sociale a patriei, pentru asigurarea mersului ei ferm înainte pe calea socialismului şi comunismului. Reinvestirea tovarăşului Nicolae Ceauşescu în înalta funcţie de secretar general al partidului, votul unanim al Congresului al XIII-lea au dat glas unanimei convingeri a naţiunii noastre că aceasta constituie cheazăşa înfăptuirii măreţelor obiective stabilite la marile forum, a înaintării cu paşi repezi a României spre viitorul său comunist.

La toate marile înfăptuiri ale acestor ani, bihoreni şi-au adus notabile contribuţii, au participat şi participă plenar la urcuşurile ţării, la grandioasa operă de înălţare pe noi trepte de lumină şi progres a României socialiste.

Datorită politicii partidului nostru de dezvoltare armonioasă şi echilibrată a tuturor zonelor şi judeţelor ţării, în anii edificării noii orînduiri şi, îndeosebi, în ultimii 20 de ani, şi Bihorul a cunoscut o dezvoltare şi înflorire continuă. În acest context, alături de celelalte localităţi ale judeţului, oraşul Dr. Petru Groza a cunoscut o amplă şi puternică dezvoltare pe toate planurile vieţii şi activităţii material-spirituale. În urmă cu 30 de ani, pe vatra fostului sat Şteiu, se plămădeau temelii actualului oraş, a cărui industrie, cu deosebire, a cunoscut noi şi semnificative amplitudini. Dacă în 1956 valoarea producţiei industriale era de numai 45 400 000 lei, în prezent ea se ridică la peste 1,2 miliarde lei, ceea ce înseamnă o creştere de aproape 27 ori. Faţă de micile ateliere de întreţinere, astăzi oraşul Dr. Petru Groza se mîndreşte cu unităţi moderne, ale căror produse se bucură de o unanimă apreciere pe piaţa internă şi externă. Ctitorie a anilor de construcţie socialistă, Întreprinderea Mecanică din acest frumos şi înfloritor oraş, care poartă tot mai evident însemnele civilizaţiei socialiste, realizează produse cu un înalt nivel tehnic şi calitativ, al căror „act de naştere” a fost semnat în aceşti ani de istorie nouă.

Aceste înfăptuiri, ca şi multe altele ce le-am putea înşira, sînt rodul muncii creatoare, pline de abnegaţie a locuitorilor săi, indiferent de profesie şi specialitate, conştienţi că dezvoltarea multilaterală a oraşului lor înseamnă şi o contribuţie sporită la îmbogăţirea zestrei naţionale, dar şi un nivel de trai material şi spiritual pe măsura vremurilor memorabile pe care le trăim.

Este fără îndoială greu să măsoari, cantitativ şi calitativ, contribuţia diferitelor categorii de oameni ai muncii la aceste realizări prestigioase. Nu dorim să facem un bilanţ, pentru că tema anunţată ne obligă, acum, la alte sublinieri. Alături de muncitori, de alţi oameni ai muncii, intelectualitatea oraşului Dr. Petru Groza a contribuit şi contribuie la înflorirea şi dezvoltarea continuă a oraşului şi a judeţului pe coordonatele socialismului şi comunismului.

Tocmai din dorința de a releva laturile esențiale ale acestei contribuții s-a născut ideea organizării, de către Comitetul orășenesc de partid, a unei cercetări sociologice, care să pună în relief preocuparea organelor și organizațiilor de partid, U.T.C., sindicat, a conducerilor unităților economico-sociale, pentru cunoașterea mai profundă și valorificarea, în cel mai înalt grad, a potențialului intelectualității orașului Dr. Petru Groza.

Referindu-se la locul și rolul intelectualității în procesul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, tovarășul Nicole Ceaușescu arăta că: „Alături de toți oamenii muncii, intelectualitatea țării și-a adus contribuția prețioasă la toate marile noastre succese, la edificarea socialismului“. Se subliniază, astfel, un mare adevăr: socialismul are nevoie, în mai mare măsură decât oricare dintre formațiunile social-economice precedente, de serviciile intelectualității, căci poate fi construit, maturizat, multilateral dezvoltat numai cu aportul științei, literelor, culturii în general; pe de altă parte, intelectualitatea găsește în societatea socialistă, mai mult decât în formațiunile premergătoare, terenul unei activități multilaterale, terenul complexe realizări profesionale.

Conștientizarea propriilor răspunderi sociale, angajarea conștientă pe linia mișcării progresive a societății contemporane, alături de forțele democrației și socialismului, este o caracteristică a intelectualității de valoare, fără deosebire de subdiviziune profesională. Profesionist-specialist, om de cultură și cetățean — sînt artibutele înmănunchate ale intelectualului de înaltă ținută morală și spirituală.

Pornind de la aceste temeuri, cercetarea sociologică întreprinsă a cuprins 570 (187 au răspuns unei tematici, iar alți 383 au completat chestionare) din cei 654 intelectuali ce-și desfășoară în prezent activitatea în orașul Dr. P. Groza (234 ingineri, 81 economiști, 166 subingineri, 139 profesori, 54 alte categorii). Tot al 22-lea cetățean al orașului, din cei peste 14 000 oameni ai muncii, are studii superioare. Aceasta evidențiază faptul că orașul Dr. P. Groza dispune de un puternic detașament de intelectuali, capabili să cuprindă și să rezolve cele mai complicate probleme ale economiei, științei și culturii, precum și alte probleme de ordin social-politic. Și încă o subliniere de ordin statistic, ce încorporează un conținut semnificativ: din cei 654 intelectuali, 337 sînt membri de partid, adică 59,1% (142 ingineri, 48 subingineri, 27 economiști și statisticieni, 79 profesori, 24 învățători, 12 medici și farmaciști, 3 alte profesii).

Cercetarea întreprinsă a urmărit să evidențieze modul în care organele și organizațiile U.T.C., sindicat și conducerile întreprinderilor și instituțiilor s-au preocupat de mobilizarea și valorificarea acestui potențial în rezolvarea unor probleme economice, sociale, politice și culturale, felul în care intelectualii orașului răspund încrederii pe care le-o acordă organele de partid și de stat, gradul de angajare, potrivit exigențelor puse în fața acestora, în etapa actuală, în lumina prevederilor Programului partidului, a orientărilor și indicațiilor formulate de secretarul general al partidului. La capătul cercetării s-a adunat o bogată cantitate de informații, care a fost atent și profund analizată și din care desprindem, în prezenta comunicare, doar cîteva aspecte și concluzii.

Din totalul de 187 subiecți intervievați și 383 subiecți chestionați rezultă că 66% din intelectualitatea orașului Dr. P. Groza o constituie cadrele tehnice, respectiv intelectualitatea din sfera productivă (diferite ramuri industriale), iar 34% își desfășoară activitatea în domeniile învățămîntului, sănătății și culturii. Marea majoritate a intelectualității este tînără — peste 77%, avînd sub 40 ani; ponderea cea mai mare (37,9%) o dețin cei cuprinși în grupa de vîrstă între 28—33 ani, grupă ce se situează în perioada cu cele mai mari posibilități fizice și intelectuale, cu un ridicat potențial de muncă și de creație.

După vechimea în profesie, marea majoritate, 68,4%, lucrează în profesie de o perioadă de sub 10 ani, din care 25% sînt stagiaari. Rezultă că ponderea intelectualității din oraș o constituie persoanele încadrate în muncă tocmai în anii în care orașul cunoaște cea mai rapidă dezvoltare industrială. De asemenea, majoritatea covârșitoare a persoanelor chestionate sau intervievate (90,3%) lucrează efectiv în profesia în care s-au pregătit. În ceea ce privește modul de repartitie pe funcții, din cei cuprinși în cercetarea sociologică — 8% ocupă funcții de conducere, restul de 92% avînd funcții de execuție sau sînt în perioada stagiaturii. Se desprinde faptul că organele locale de partid și de stat dispun de o bogată și valoroasă rezervă de cadre, în perspectiva selecționării, pregătirii și promovării lor în diferite funcții de conducere.

Nu mai puțin sugestive sînt informațiile ce privesc modul și gradul de integrare a intelectualității în viața și activitatea economică și social-politică a orașului Dr. Petru Groza, calitatea și eficiența activității prestate. Din totalul de 570 intelectuali supuși cercetării numai 35,8% au funcții în organele de conducere ale organizațiilor de partid, de sindicat, U.T.C., de femei și F.D.U.S., marea majoritate, adică 64,2%, nefiind cuprinși în asemenea activități. Este un aspect, și nu numai acesta, care trebuie reținut și care trebuie să stea în atenția organelor locale de partid. În ceea ce privește participarea intelectualilor la activități extraprofesionale, 65,6% participă la aceste activități moderat și submoderat și numai 6,9% participă foarte mult. Se poate trage concluzia că, exceptînd pe cei 17% care fac naveta la peste 10 km distanță, marea majoritate a intelectualității este insuficient atrasă în activități extraprofesionale.

Din cele de mai sus se desprinde concluzia că problema integrării intelectualilor în viața economico-socială și politico-culturală a orașului Dr. Petru Groza este o problemă încă nerezolvată corespunzător. Coroborată cu alte aspecte, rezultă un cîmp de probleme cărora organele locale de partid și de stat, ceilalți factori răspunzători vor trebui să le acorde o atenție prioritară. Ne referim la numărul mare de intelectuali navetiști — 45,5% din cei supuși cercetării; la pasivitatea unora față de actul cultural, pe unii nu-i interesează, alții nu au timp (57,7%) sau nu-i atrag asemenea activități (26%) — argumente ce nu au suport real, dacă avem în vedere bogatul evantai de activități cultural-artistice oferite de așezăminte de cultură, îndeosebi în ultimii ani. Nici argumentul „factorul timp” ne rezistă, atunci cînd el este judicios și rațional folosit. Din cercetarea întreprinsă a rezultat faptul că 35,8% din intelectualii orașului participă activ la combaterea fenomenului și propagandei religioase, iar 64,2% au

preocupări mai moderate în acest domeniu, adică exact procentul celor care nu au sarcini de partid sau obștești. Se desprinde un aspect deloc neglijabil, acela că, pentru a fi eficientă propaganda ateistă, este necesar să ne ocupăm mai intens, mai temeinic, potrivit unor programe riguros elaborate, tocmai de educarea politico-ideologică a intelectualilor. Aceasta pentru că o parte din cei solicitați să fie intervievați sau chestionați, 140 nu au completat chestionarul, iar 92 au refuzat să dea informații. Nu trebuie să căutăm aceste carențe, ca și altele evidențiate de cercetarea întreprinsă, ci în unele neajunsuri și lipsuri ce persistă de mai mulți ani și în activitatea politico-educativă a organelor, organizațiilor de partid, U.T.C., de sindicat, a celorlalți factori educativi, a unor conduceri de unități.

Fără îndoială, concluziile cercetării întreprinse au oferit unele date și informații, multe din ele deosebit de prețioase pentru eforturile ce le depun organele și organizațiile de partid și de stat, ceilalți factori răspunzători în direcția perfecționării, a ridicării calitative și sporirii eficienței întregii activități politico-organizatorice ce o desfășoară.

Și, în această activitate, nu ne putem lipsi de aportul esențial pe care trebuie și poate să-l aducă intelectualitatea. Pentru că angajarea și răspunderea socială a intelectualului comunist nu privește numai activitatea sa extraprofesională, cea desfășurată pe planul vieții publice — politice, ci mai întâi de toate însăși munca sa profesională de intelectual. În domeniul său specific de activitate, prin creația sa pusă necondiționat în slujba făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, prin clarificarea conștiință a îndatoririlor sale față de această cauză, prin urmărirea conștiință a consecințelor sociale ale propriei activități, intelectualitatea noastră își realizează întreaga sa măsură valorică.

În același timp, concluziile desprinse din cercetarea sociologică întreprinsă de Comitetul orășenesc Dr. Petru Groza, ne relevă necesitatea îmbunătățirii de ansamblu a muncii politico-ideologice și cultural-educative, necesitatea imperioasă de a asigura, la nivelul tuturor organelor și organizațiilor de partid, conducerea unitară a întregii activități ideologice și politico-educative. Pentru că, așa cum se subliniază în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al XII-lea Congres al partidului: „Activitatea ideologică trebuie să dezvolte spiritul revoluționar comunist, trebuie să fie intensificată activitatea multilaterală de ridicare a conștiinței socialiste, revoluționare a tuturor oamenilor muncii“. Sînt imperative care ne obligă să milităm pentru sporirea eficienței muncii politico-organizatorice, în rîndul tuturor categoriilor de oameni ai muncii, în scopul conștientizării și mobilizării lor la înfăptuirea exemplară și integrală a sarcinilor ce le revin.